

кримінально-правова протидія: монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 188 с.

4. Антипенко В. Ф. Міжнародна криминологія: досвід дослідження тероризму: монографія. Одеса: Фенікс, 2018. 320 с.

5. Вишневська О.М. Глобалізаційний вплив у формуванні критеріїв оцінки середовища держави / О.М. Вишневська, Т.П. Лісковецька // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2015., Випуск 3(86). – С. 22—32

6. Вишневська О.М. Глобалізаційні виклики в гарантуванні економічної безпеки держави / О.М. Вишневська, О.М. Недова, Л.І. Сокірке // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2014. – [Електронне видання] – Випуск № 1. – С. 45-50.

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор Вишневська О.М.

УДК 33.061

Артюхова Надія Степанівна,

*здобувач вищої освіти спеціальності 015 «Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства)»
Миколаївський національний аграрний університет*

ЕКОЛОГООРІЄНТОВАНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

На сучасному етапі економічного розвитку агропромислового сектору України трансформаційні процеси в житті суспільства суперечливі щодо взаємодії природи і суспільства, посилюють антропогенний вплив [1]. Порушення технології вирощування, зберігання та внесення мінеральних добрив, їх властивостей та хімічного складу, недосконалість їх використання призвели до посилення негативного впливу на окремі компоненти біосфери, ґрунтів, навколишнього середовища та людини.

Регулювання в Україні стає жорсткішим, вимогливішим до бізнесу, і це слід враховувати при подальшому розвитку. Сільськогосподарські компанії навіть на рівні проекту для інвестицій вже зобов'язані оцінювати вплив на навколишнє середовище [2]. Вони також змушені враховувати економічні, екологічні та соціальні фактори, особливо якщо їх продукція або послуги постачаються до Європейського Союзу. Зрештою, це регуляторні ризики, прямий ризик впливу на навколишнє середовище, який згодом може породжувати економічні та соціальні ризики, оскільки це впливає на навколишнє середовище людини.

Більшість сучасних екологічних проблем зумовлені антропогенним тиском на природу. Це втручання насамперед зумовлене економічною діяльністю людини, зростаючою потребою людини у ресурсах [3]. Все це дуже

негативно впливає на навколишнє середовище: виснаження природних ресурсів, забруднення земель, повітря, води; аварії тощо.

Практика показує, що інтенсивні технології вирощування польових культур збільшують можливість забруднення ґрунту залишками добрив, пестицидами, гербіцидами та іншими токсикантами. Наявність токсичних речовин у ґрунті супроводжується накопиченням їх у поверхневих та підземних водах [4]. Це один з основних факторів навколишнього середовища, що впливає на якість продукції та якість ґрунту.

Дослідження показують, що зменшення антропогенного впливу на навколишнє середовище, захист та збереження ґрунтів має бути складним поєднанням технологічних змін та інноваційних управлінських рішень. Досвід держав ЄС свідчить, що зменшення екологічних загроз сільськогосподарському сектору та безпека територій вимагає введення системних екологічно орієнтованих заходів щодо збереження навколишнього середовища.

Забезпечення екологічної безпеки слід приймати з урахуванням світового досвіду, беручи до уваги особливості географічного розташування країни, економічного розвитку агропромислового сектору України. Формування екологічної свідомості, екологічна культура є ефективним напрямком узгодження інтересів суспільства та збереження природи.

Формування екологічної свідомості, екологічної культури має бути пріоритетом; раціональне природокористування, суворий контроль за викидами та експлуатацією природних ресурсів, раціональне використання мінеральних добрив - це передумова зменшення негативного впливу на навколишнє середовище [5].

Отже, запровадження в Україні європейських інтеграційних положень аграрної політики та практики дозволяє закласти міцну економічну основу для екологічного та сталого розвитку сільськогосподарського виробництва на європейській основі, зменшити деградацію земель, покращити середовище проживання сільського населення, сприяти вітчизняна сільськогосподарська продукція. Ігнорування екологічних проблем сільського господарства України в майбутньому лише погіршить ситуацію, розбалансиє взаємозв'язані структурні перебудови усіх його галузей, загальмує впровадження у виробництво найважливіших досягнень науково-технічного прогресу, світового досвіду, найбільш прогресивних форм економіки і організації виробництва.

Бібліографічний список:

1. Курепін В.М. Екологічні виклики регіону / В. М. Курепін, В. С. Іваненко // День Землі - Earth Day [Електронний ресурс] : тези доповідей здобувачів вищої освіти спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 072

«Фінанси, банківська справа та страхування» та інших учасників освітнього процесу за результатами тематичного «круглого столу» на обліково-фінансовому факультеті, м. Миколаїв, 22 квітня 2020 року. - Миколаїв : МНАУ, 2020. – С. 28-31. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/7041>.

2. Курепін В.М. Локальні екологічні проекти у розвитку місцевого господарювання / В. М. Курепін, А. В. Демченко // Глобальні ризики у формуванні міжнародної екологічної безпеки. Збережемо джерело життя – воду! [Електронний ресурс] : тези доповідей здобувачів вищої освіти спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та інших учасників освітнього процесу за результатами тематичного «круглого столу» на обліково-фінансовому факультеті до Всесвітнього Дня водних ресурсів, м. Миколаїв, 22 квітня 2020 року. - Миколаїв : МНАУ, 2020. – С. 22-26. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/7056>.

3. Vyshnevskya O., Chabanenko O., Khrystenko T. (2019). Environmental dimensions of the global world. *Modern Economics*, 15(2019), 49-56. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V15\(2019\)-07](https://doi.org/10.31521/modecon.V15(2019)-07) (дата звернення 23.03.2020).

4. Курепін В.М. Агрохімічне обслуговування та його вплив на екологічний стан і охорону навколишнього середовища / В. М. Курепін, В. С. Іваненко // Актуальні проблеми землеробської галузі та шляхи їх вирішення : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Миколаїв, 4-6 грудня 2019р. – Миколаїв : МНАУ, 2019. – С. 92 – 94. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6405>.

5. Курепін В.М. Проблеми екологічної свідомості здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти аграрного профілю / В. М. Курепін, А. В. Демченко // Осінні наукові читання : матеріали XXIII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, секція № 10. Педагогічні науки, м. Тернопіль, 27 листопада 2019 р. – Тернопіль : ГО «Наука та освіта без кордонів», 2019. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6415>.

*Науковий керівник – Курепін В.М., старший викладач
кафедри методики професійного навчання*